

Bravidas Bærekraftsrapport 2023

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

- [Bærekraft i Bravida →](#)
- [Bærekraftsstrategi →](#)
- [Bærekraftsstyring →](#)
- [Vesentlighetsanalyse →](#)
- [Interessenter →](#)
- [Miljø →](#)
- [Samfunnsansvar →](#)
- [Forretningsetikk og styring →](#)
- [Noter om bærekraft →](#)

Informasjon om bærekraft

Eiendomsbransjen står for en betydelig andel av verdens klimautslipp. Bravida er en viktig partner for kundene når kravene til bærekraft skjerpes. Samtidig jobber vi kontinuerlig med å gjøre vår egen virksomhet mer bærekraftig.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

- Bærekraft i Bravida →
- Bærekraftsstrategi →
- Bærekraftsstyring →
- Vesentlighetsanalyse →
- Interessenter →
- Miljø →
- Samfunnsansvar →
- Forretningsetikk og styring →
- Noter om bærekraft →

Bærekraft i Bravida

Gjennom våre tjenester bidrar vi til omstillingen i samfunnet. Samtidig jobber vi aktivt med å gjøre vår egen virksomhet enda mer bærekraftig.

Bravidas ambisjon er klar og tydelig: Vi skal være den mest bærekraftige leverandøren av komplette service- og installasjonsløsninger for bygninger og anlegg i Norden. Som Nordens ledende aktør har vi store muligheter til å gjøre en forskjell. Vi er en nær partner i våre kunders arbeid med å fremtidssikre eiendommer, samtidig som vi jobber aktivt for å gjøre vår egen virksomhet enda mer bærekraftig på flere nivåer.

Fremskritt i 2023

I 2023 tok vi bærekraftsarbeidet et skritt videre:

- Bravida har sluttet seg til Science Based Targets initiative (SBTi). SBTi er et globalt organ som gjør det mulig for bedrifter å sette seg klimamål i tråd med det som kreves for å nå Parisavtalen. For oss betyr det å sette langsiktige og kortsiktige klimamål for hele verdikjeden.
- Vi har analysert påvirkninger, bærekraftsrelaterte risikoer og muligheter i hele verdikjeden gjennom en dobbel vesentlighetsanalyse.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Bærekraftsstrategi

Bravidas bærekraftsarbeid er basert på vår vesentlighetsanalyse og fokuserer på tre prioriterte områder. For disse områdene finnes det i alt 14 målbare bærekraftsmål. Hvert fokusområde er knyttet til de globale målene der vi mener vi kan gjøre størst forskjell.

Miljø

Bravidas største bidrag til bærekraftig utvikling er å tilby løsninger som fremmer energieffektivisering, energiomstilling og ressurseffektivitet.

Viktige spørsmål

- Redusert klimapåvirkning
- Effektiv ressursbruk
- Kundetilbud

Samfunnsansvar

Som arbeidsgiver for 14 000 ansatte har vi et stort ansvar for å skape en stimulerende, inkluderende og trygg arbeidsplass.

Viktige spørsmål

- Attraktiv arbeidsgiver
- Mennesker i verdikjeden

Forretningsetikk og styring

Gjennom å bli oppfattet som en troverdig og ansvarlig aktør bygger vi tillit hos våre 80 000 kunder i privat og offentlig sektor.

Viktige spørsmål

- Atferd og styring
- Åpenhet i verdikjeden

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Bærekraftsstyring

Bravidas bærekraftsstyring sikrer et effektivt bærekraftsarbeid som skaper de rette forutsetningene for at vi skal kunne levere på vår bærekraftsstrategi og våre bærekraftsmål. Den er utformet for å oppfylle kravene i lovgivning og rammeverk med en hensiktsmessig styring som fremmer bærekraft.

Bravidas bærekraftsarbeid er organisert etter en modell som tydeliggjør ansvar, styring og oppfølging av bærekraft i selskapet.

Ansvarsområde	Ansvarlig	Beskrivelse
Ansvar for overordnet strategi og mål	Bravidas styre	
Fastsettelse av bærekraftsstrategi og -mål	Adm.dir. og konsernledelse	Bærekraftsspørsmålene er integrert i forretningsstrategien.
Utvikling og oppfølging av strategier	Bærekraftskomiteén ledet av CFO	Komiteén følger et årshjul som knytter oppfølging, evaluering og justering av strategier, mål og aktiviteter til konsernledelsens og styrets beslutningsprosesser.
Gjennomføring av strategien	Ledere i konsernstab og operativ virksomhet	De bærekraftsspørsmålene som Bravida anser som mest vesentlige, er knyttet til selskapets strategier og forretningsplaner.
Oppfølging	CFO	Oppfølging av mål og strategier skjer hvert kvartal.
Kobling mellom bærekraftsmål og variabel godtgjørelse	Fastsettes av konsernledelsen	En del av den variable godtgjørelsen til ledere i konsernstaben og den operative virksomheten er knyttet til resultatene av bærekraftsmålene.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Vi følger internasjonale prinsipper og avtaler

Bravidas etiske retningslinjer, policyer og verdier danner grunnlaget for konsernets virksomhet og strategier. I vårt arbeid følger vi lover, krav og forskrifter som gjelder i landene der vi driver virksomhet. De etiske retningslinjene og bærekraftspolicyen tydeliggjør Bravidas ambisjon og engasjement for bærekraft og hvordan vi forventes å opptre. Både de etiske retningslinjene og policyene følger FNs Global Compact i spørsmål knyttet til menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og antikorrupsjon. For ytterligere å understreke vårt engasjement for initiativet og de globale utviklingsmålene har Bravida forpliktet seg til å følge prinsippene i FNs Global Compact.

**Eksterne lover som regulerer
Bravidas bærekraftsrapportering**

Årsregnskapsloven (se note H9 på side 27)

EUs taksonomiforordning (se note H10 på side 28)

Bravida bestreber seg også på å følge:

- FNs menneskerettighetserklæring
- ILOs erklæring om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet
- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP)
- Rio-erklæringen om føre-var-prinsippet, som forplikter Bravida til å jobbe forebyggende og risikominimerende i miljøspørsmål

Ytterligere henvisninger til lover, kodekser og regelverk som er vesentlige for selskapets styring, er inkludert i rapporten om eierstyring og selskapsledelse.

Konsernfelles policyer

- Bravidas etiske retningslinjer
- Etiske retningslinjer for leverandører
- Bærekraftspolicy
- Kvalitetspolicy
- Arbeidsmiljøpolicy
- Personalpolicy
- Policy for like rettigheter og muligheter
- Policy mot trakassering og krenkende forskjellsbehandling
- Skattepolicy
- Policy for informasjonssikkerhet og personvern
- Varslingspolicy

Handlingsplaner og retningslinjer gir ytterligere veiledning om hvordan vi i Bravida skal opptre internt og overfor våre interessenter.

I vår bærekraftsrapportering har vi begynt å tilpasse oss det kommende EU-direktivet om bærekraftsrapportering (CSRD) og utkastet til veiledning som er publisert av EFRAG, ESRS. Gjennomføringen av en dobbel vesentlighetsanalyse i henhold til ESRS har vært et viktig skritt i dette arbeidet.

Bravida Way og ISO-sertifisering

Bravidas konsernfelles ledelsessystem Bravida Way er en viktig del av virksomhetsstyringen. Gjennom Bravida Way integrerer vi kvalitets-, miljø- og arbeidsmiljøstyring i våre arbeidsmetoder. Bravida Way brukes av de fleste avdelinger i alle land der vi driver virksomhet. Unntaket er nyoppkjøpte selskaper og datterselskaper med egne virksomhetssystemer. Se Bravidas ISO-sertifiseringer under note H7.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT[Bærekraft i Bravida →](#)[Bærekraftsstrategi →](#)[Bærekraftsstyring →](#)[Vesentlighetsanalyse →](#)[Interessenter →](#)[Miljø →](#)[Samfunnsansvar →](#)[Forretningsetikk og
styring →](#)[Noter om bærekraft →](#)

Vesentlighetsanalyse

Bravida gjennomfører løpende vesentlighetsanalyser for å identifisere, prioritere og fastsette selskapets vesentligste bærekraftsspørsmål. I 2023 gjennomførte Bravida en dobbel vesentlighetsanalyse i henhold til ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Analysen har som formål å fastsette selskapets vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter i tråd med kommende lovgivning og rapporteringskrav.

Dobbel vesentlighet betyr at analysen omfatter en vurdering av både menneskelige og miljømessige konsekvenser og økonomisk vesentlighet. Analysen bygde blant annet på konklusjoner fra vesentlighetsanalysen som ble gjennomført i 2022, der innsikt fra Bravidas interessenter ble innhentet gjennom spørreundersøkelser og intervjuer.

Konklusjonene fra den doble vesentlighetsanalysen er i tråd med den tidligere etablerte bærekraftsstrategien, inkludert prioriterte bærekraftsspørsmål. Et område som i den doble vesentlighetsanalysen ble identifisert som vesentlig, og som derfor vil få større fokus i Bravidas bærekraftsarbeid, er arbeidstakere i verdikjeden. Dette området er nå inkludert i Bravidas videre strategiske arbeid.

Dobbel vesentlighetsanalyse i henhold til ESRS

Den doble vesentlighetsanalysen ble gjennomført med støtte fra en uavhengig konsulent i tråd med EU-direktivet om bærekraftsrapportering (CSRD) og utkastet til EUs standarder for bærekraftsrapportering (publisert i juni 2023).

I henhold til dobbel vesentlighet er et bærekraftsspørsmål vesentlig hvis det anses å være vesentlig ut fra ett eller begge av følgende perspektiver:

- Vesentlig påvirkning på mennesker og miljø
- Økonomisk vesentlighet – bærekraftsspørsmål som kan påvirke Bravidas økonomiske utvikling, konkurranseevne og kapitalkostnader

FOTO: JOHNER

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Bravidas interessenter

Bravida påvirker og påvirkes av ulike interessentgrupper. Nedenfor beskrives de viktigste interessentene, kanalene for dialog og de viktigste spørsmålene.

Interessent	Kanaler for dialog	Viktige spørsmål
 Kunder	Kundemøter ifm. prosjekter og oppdrag Kundetilfredshets- og markedsundersøkelser Revisjon fra kunder Spørreundersøkelser og intervjuer som en del av vesentlighetsanalyser	Arbeidsmiljø – helse og sikkerhet Miljø- og klimapåvirkning Leverandør- og produktkrav Likestilling og mangfold Arbeidsforhold, kompetanse og utvikling Gjenvinning og sirkulær materialflyt
 Medarbeidere	Daglige oppfølginger Årlige medarbeidersamtaler Medarbeiderundersøkelser Intranett og digital sosial plattform Faglig dialog Spørreundersøkelser og intervjuer som en del av vesentlighetsanalyser	Arbeidsforhold, kompetanse og utvikling Miljø- og klimapåvirkning Arbeidsmiljø – helse og sikkerhet Godtgjørelser og fordeler Likestilling og mangfold Verdier og etiske spørsmål
 Leverandører og samarbeidspartnere	Leverandørmøter Leverandørvurderinger Kontraktsforhandlinger Spørreundersøkelser og intervjuer som en del av vesentlighetsanalyser	Antikorrupsjon og bestikkelser Arbeidsmiljø, arbeidsforhold og menneskerettigheter Miljø- og klimapåvirkning Energieffektivitet
 Eiere og investorer	Finansiell rapportering Investormøter Årlig generalforsamling Spørreundersøkelser og intervjuer som en del av vesentlighetsanalyser	Langsiktig utvikling og verdiskaping Eierstyring og selskapsledelse Miljø- og klimapåvirkning Arbeidsmiljø Antikorrupsjon og bestikkelser Tiltrekke og utvikle medarbeidere
Øvrig omverden – Bransjen – Samfunnet – Potensielle kunder – Potensielle medarbeidere	Tradisjonelle og sosiale medier Yrkesskoler og universiteter Messer Personlige møter – salg og rekruttering Varemerkeundersøkelser	Installasjoner i samfunnsfunksjoner Energi- og ressurseffektivisering Arbeidsmiljø Jobbmuligheter, opplæring og lærlingeplasser Lover og skatter Omstillingspotensial i kundetilbud og egen virksomhet Likestilling og mangfold

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

- Bærekraft i Bravida →
- Bærekraftsstrategi →
- Bærekraftsstyring →
- Vesentlighetsanalyse →
- Interessenter →
- Miljø →
- Samfunnsansvar →
- Forretningsetikk og styring →
- Noter om bærekraft →

Miljø

Et av Bravidas viktigste bærekraftsanliggender er å forebygge global oppvarming ved å redusere miljø- og klimapåvirkningen fra virksomheten. Det langsiktige målet er å være klimanøytral i hele verdikjeden innen 2045. Innen 2025 skal vi ha redusert utslippene fra egen virksomhet med 30 prosent.

Strategiske fokusområder

Bravidas miljø- og klimaarbeid er basert på en vesentlighetsanalyse som avdekker områdene der vi har størst påvirkning. Bravida er en servicebedrift der hovedaktiviteten foregår ute hos kundene. Det er gjennom vårt kundetilbud vi har størst mulighet til å gjøre en forskjell for miljøet og klimaet. Vi har også omfattende innkjøp av materialer og komponenter til kundeoppdragene vi gjennomfører.

Miljøarbeid med tre strategiske fokusområder

1. Redusert klimapåvirkning

Bravidas direkte klimapåvirkning kommer fra transport knyttet til våre kundeoppdrag. Vår største indirekte klimapåvirkning kommer fra materialene og komponentene vi kjøper inn. Vi har et veikart, kalt Bravidas klimareise, for å nå klimanøytralitet i hele verdikjeden innen 2045. Les mer på side 14.

År	Mål	Resultat
	> 50 NPS, Net Promoter Score, som måler kundetilfredshet	55
	< 30% Andel henteordrer for service	40%
	< 10 Andel henteordrer for installasjon	15%
2023	100% Andel Bravida-lokaler med avtaler som garanterer kjøp av fornybar energi.	44%
2025	-30% Innen 2025 skal vi redusere CO ₂ -utslippene fra egen virksomhet med 30 prosent sammenlignet med 2020. (Scope 1 og 2)	+4,6% Resultatet gjelder kun for Scope 1 ¹
2030	-55% Gjennom våre tjenester skal vi hjelpe kundene å redusere utslippene med 55 prosent innen 2030, sammenlignet med 2020. Samtidig skal vi foreta en tilsvarende reduksjon i vår egen virksomhet.	Bravida skal oppdatere klimamålene med et nytt basisår, og resultat mangler derfor ¹ .

1 I 2023 har vi utarbeidet data og beregnet vesentlige utslipp i hele verdikjeden. Se mer under note H1. I vårt arbeid med SBTi vil vi oppdatere klimamålene med et nytt basisår, og derfor mangler resultatet for Scope 1 og 2 sammenlignet med 2020.

INFORMASJON OM BÆREKRAFT

[Bærekraft i Bravida →](#)[Bærekraftsstrategi →](#)[Bærekraftsstyring →](#)[Vesentlighetsanalyse →](#)[Interessenter →](#)[Miljø →](#)[Samfunnsansvar →](#)[Forretningsetikk og styring →](#)[Noter om bærekraft →](#)

2. Effektiv ressursbruk

Den største miljø- og klimapåvirkningen i Bravidas verdikjede kommer fra innkjøpte materialer til våre kundeprosjekter. Vi jobber aktivt for å redusere påvirkningen fra hele verdikjeden. Ved å velge riktige produkter, minimere avfall og sløsing, resirkulere og bli bedre på gjenvinning kan vi spare ressurser. Vi har dialog med kunder og leverandører om krav til produktenes miljø- og klimaytelse. Et annet viktig område er å oppnå sirkulær materialflyt.

3. Kundetilbud – vi hjelper kundene å nå sine klimamål

Bravida har et sterkt kundetilbud innen energieffektive løsninger og tjenester for energioptimalisering. Solcellepaneler og ladeinfrastruktur er andre viktige deler av Bravidas bærekraftstilbud. Digitalisering og automatisering er fremtidsområder som vil ha stor betydning for kundenes bærekraftsarbeid. Les mer på side 24 i Bravidas års- og bærekraftsrapport 2023.

Resultater og fremskritt i 2023

I 2023 har vi oppnådd en rekke viktige resultater på reisen mot ressurseffektivitet og lavere klima- og miljøbelastning i hele verdikjeden:

Bærekraftig kundetilbud. Våre løsninger for energieffektivitet, bygningsautomasjon og solcellepaneler hjelper stadig flere kunder å redusere ressursbruken i bygninger og anlegg. Og stadig flere etterspør klimaberegninger i forbindelse med prosjekter. I 2023 implementerte Bravida et nytt innkjøpssystem

som på sikt vil gi bedre miljø- og klimadata. Systemet vil gjøre det enklere for både ansatte og kunder å foreta informerte materialvalg. Å utvikle dette er et prioritert område de nærmeste årene.

Pilotprosjekt: bærekraftige produkter og tilbud. I løpet av det siste året har Bravida gjennomført et strategisk pilotprosjekt for å få bedre forståelse av markedet, både når det gjelder kundekrav og hvilken type bærekraftsdata vi kan få fra leverandørene. Målet var også å kunne tilby kundene klimadata på produktnivå allerede i tilbudsfasen. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med 11 produktleverandører og i dialog med utvalgte kunder. I prosjektet har Bravida utviklet et eget teknisk verktøy for å forenkle prosessen med å produsere klimadata og presentere dem på en enkel måte for kundene allerede i tilbudsfasen.

Science Based Targets initiative (SBTi). Som et av de første selskapene i vår bransje har Bravida sluttet seg til SBTi. Initiativet handler om å utarbeide vitenskapsbaserte klimamål i tråd med Parisavtalen og definere aktiviteter for å nå målene. I 2023 har vi utarbeidet data og beregnet vesentlige utslipp i hele verdikjeden for bruk som basisår fremover. I 2024 vil vi legge frem nye og mer ambisiøse klimamål og aktiviteter for godkjenning av SBTi.

Fornybar energi til kontorer. Vi har inngått strømvtaler som sikrer levering av strøm fra fornybare energikilder til de lokalene i Sverige, Norge, Danmark og Finland der vi har kontroll over strømvtalen, det vil

si der den ikke er inkludert i husleien for lokalene. Omstillingen vil ta tid på grunn av de mange lokalt inngåtte avtalene med bindingstid og det faktum at vi stadig kjøper opp nye virksomheter. På sikt har vi også som ambisjon å øke bruken av fornybar fjernvarme og fjernkjøling.

Ny avtale for gjenvinning av maskinvare. Vi har inngått en avtale om mer bærekraftige telefoniavtaler der maskinvare som mobiltelefoner kan gjenvinnes.

Effektiv transport av materialer. Ved å redusere andelen henteordrer, det vil si ikke-planlagte kjøp direkte fra grossist, reduserer vi de direkte CO₂e-utslippene fra kjøretøy. I 2023 hadde vi 40 prosent henteordrer for service, noe som er sammenlignbart med 2022.

Pilotprosjekt innen gjenvinning. I løpet av året avsluttet vi et treårig utviklingsprosjekt der vi sammen med IVL Svenska Miljöinstitutet utarbeidet arbeidsmetoder som fremmer gjenvinning av materialer i installasjonsbransjen. Parallelt har vi jobbet med et pilotprosjekt i samarbeid med kunder og leverandører for å teste gjenvinning av installasjonsmaterialer. Vi har proaktive kundedialoger for å skape samarbeidsprosjekter med fokus på sirkularitet, der vi blant annet ser på hvordan vi kan tilby kundene klimadata om alle installasjoner slik at de kan måle klimaeffekten av gjenvinningstiltakene vi iverksetter. Vi ser også på hvordan vi kan øke sporbarheten av produkter slik at vi på sikt alltid kan legge til rette for fremtidig gjenvinning, også ved nyinstallasjon.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Andre miljøspørsmål

Bravidas virksomhet er generelt ikke underlagt krav om rapportering eller tillatelse for miljøfarlige aktiviteter. Negativ miljøpåvirkning i form av vannbruk, luftforurensning og arealbruk er derfor begrenset. Miljøaspekter som blir identifisert som vesentlige, behandles i selskapets miljømål og i styringssystemets felles prosedyrer. Konsernomfattende miljøopplæring er et annet element i arbeidet med å redusere risikoen for miljøforurensning og helseskader.

Avfall fra virksomheten håndteres i tråd med avfallshierarkiet. Bravida har tillatelse til å transportere farlig avfall for gjenvinning og deponering.

Vi har dialog med kunder og leverandører om kravene til produktenes miljø- og klimaytelse, og en mer sirkulær arbeidsflyt er mulig.

Viktige miljøaspekter

Bravida bidrar til å redusere miljø- og klimabelastningen i hele verdikjeden. For å forvisse oss om at vi fokuserer på de riktige tingene, foretar vi en årlig gjennomgang av de delene av virksomheten, produktene og tjenestene som kan ha innvirkning på miljøet. Fra et livssyklusperspektiv anses de viktigste miljøaspektene å være:

- våre egne transporter
- materialer, energieffektiviseringsmuligheter og avfall i våre kundeoppdrag

Vurderingen bygger på det faktum at Bravida er en servicebedrift der hovedaktiviteten foregår ute hos kundene. Virksomheten drives fra et stort antall mindre kontorer og lokaler som er spredt over hele Norden, og som nesten utelukkende leies.

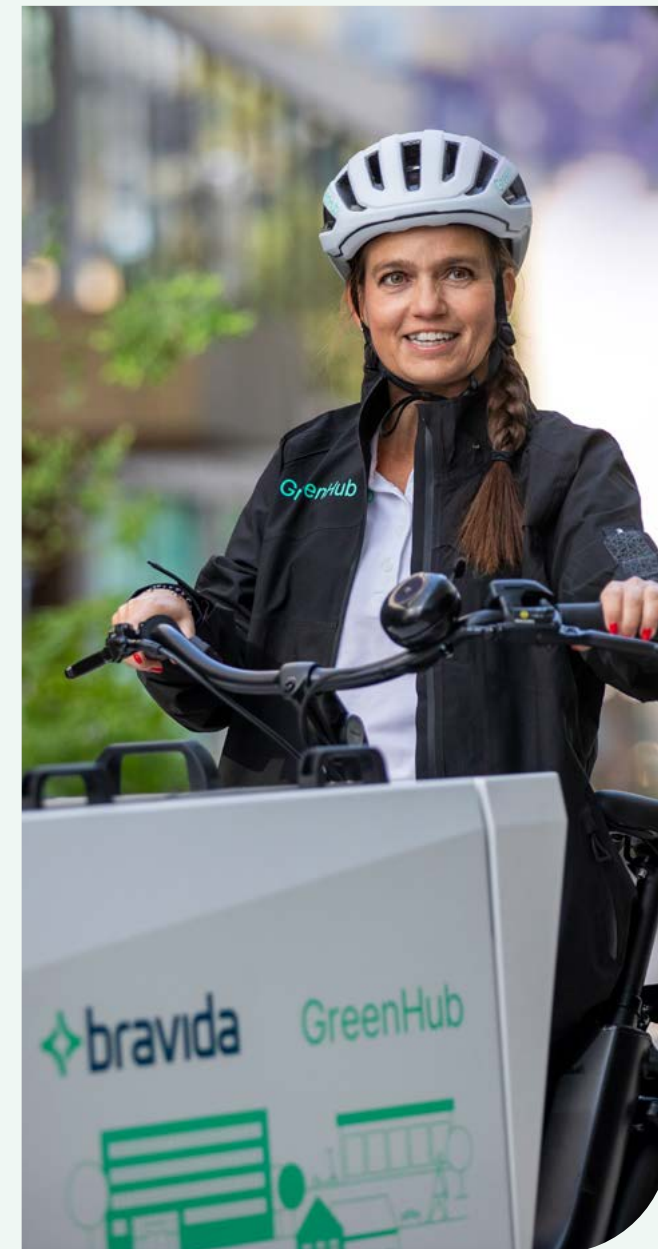
Analyse av klimarisiko og sårbarhet

I 2022 gjennomførte Bravidas konsernledelse en vurdering av hvordan klimaet påvirker Bravidas virksomhet, både direkte og indirekte.

Vurderingen ble utført i en workshop sammen med SMHI og var basert på IPCCs (FNs klimapanel) tre ulike klimascenarier for hvordan verden kan se ut på midten og slutten av århundret – lave utslipp, middels utslipp og høye utslipp. Basert på disse analyserte konsernledelsen de klimarelaterte mulighetene og risikoene som kan oppstå i Bravidas virksomhet i årene som kommer.

En vurdering av klimarisikoer i verdikjeden inngikk også i den doble vesentlighetsanalysen for 2023. Denne analysen tok et bredt perspektiv på hele Bravidas verdikjede og vurderte både økonomiske risikoer og muligheter. Positive og negative konsekvenser for Bravida og samfunnet ble også analysert.

Bravida har påbegynt implementeringen av anbefalingene fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) om rapportering av klimarelaterte risikoer, men rapporterer foreløpig ikke i henhold til rammeverket.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Risikoen og muligheter

Fysiske klimarisikoen vurderes å ha begrenset innvirkning på Bravida. De største risikoene og mulighetene er knyttet til klimaomstillingen. Her omfattet analysen politisk, regulatorisk, markedsmessig og teknisk risiko.

Muligheter – klimaomstillingen forventes å skape betydelige forretningsmuligheter for Bravida:

- Omstillingen til et klimanøytralt samfunn gir muligheter for Bravida som leverandør av energieffektive løsninger og tjenester
- Bravida kan hjelpe kundene å redusere klimapåvirkningen ved å bytte ut gamle tekniske installasjoner, som belysning og ventilasjonsaggregater, og installere løsninger for optimalisering av energiforbruket samt solcellepaneler
- Bravida tilbyr tjenester og rådgivning for energioptimalisering
- Klimarelaterte skader og/eller tilpasning til klimaendringer kan føre til økt etterspørsel etter Bravidas produkter og tjenester
- Økte krav til rapportering av bærekraftsdata kan bli en forretningsmulighet for Bravida

Risikoen – i Bravidas verdikjede og virksomhet finnes følgende risikoen for negativ klimapåvirkning:

- Bravida gjør store innkjøp av materialer til sine prosjekter. Verdikjeden for disse materialene inkluderer utslipp av klimagasser

- I Bravidas bilpark finnes det fortsatt kjøretøy som bruker fossilt drivstoff
- På grunn av bindingstider i eksisterende strømværetaler og nye virksomhetskjøp har Bravida fortsatt innslag av ikke-fornybar energi i egne lokaler

Følgende omstillingsrisikoen anses å ha størst potensiell økonomisk innvirkning på Bravida:

- Høye karbonavgifter på direkte utslipp og materialer
- Kompleks klimarapportering for materialer som leveres til kunder
- Til å begynne med vil bare et fåtall leverandører være i stand til å levere lavkarbonprodukter. Dette, kombinert med økt etterspørsel etter produkter med lavere klimapåvirkning, kan utgjøre en risiko
- Ekstremvær kan forårsake problemer i leverandørkjeden, noe som kan føre til forsinkelser og forstyrrelser i den daglige driften
- Økte krav til rapportering av bærekraftsdata kan ha negativ innvirkning på virksomheten hvis Bravida ikke kan levere dataene

FOTO: SHUTTERSTOCK

Rapport om Bravidas arbeid med klimarelaterte risikoer og muligheter

Styring	• Konsernledelsen har satt klimamål som strekker seg utover disse tidsrammene, og siden mars 2023 har Bravida også forpliktet seg til å fastsette kortsiktige og langsiktige utslippsreduksjoner med netto nullutslipp i henhold til Science Based Targets initiative (SBTi). • Klimamålene er forankret i styret. • Fire ganger i året mottar styret en rapport om resultatet av Scope 1-utslipp samt andelen bestilte elbiler, noe som er en del av arbeidet med å redusere Bravidas klimapåvirkning. • Bærekraftskomiteén er ansvarlig for den overordnede planleggingen og oppfølgingen av målene. • Ansvaret for det løpende arbeidet følger organisasjonsstrukturen.
Strategi	• For å oppnå utslippsreduksjoner i tråd med veikartet har Bravida iverksatt tiltak for å tilpasse virksomheten og redusere klimapåvirkningen, blant annet ved å investere i elbiler og gå over til fornybar energi på kontorene. • Bravidas kundetilbud omfatter installasjon av produkter som bidrar til klimaeffektivitet, og service som i betydelig grad kan redusere utslipp fra kundenes bygninger. De siste årene har Bravida også etablert nye teknologiområder som skal bidra til å redusere klimapåvirkningen i samfunnet, blant annet bygningsautomasjon, energieffektivisering, solcellepaneler og ladestasjoner for elbiler. • Bravidas bærekraftsstrategi er beskrevet på side 4. • Bravidas klimastrategi er beskrevet på side 14.
Risikoer og muligheter	• Arbeidet med å identifisere risikoer og muligheter er beskrevet på side 11. • Vesentlige risikoer og muligheter er beskrevet på side 12. • Bravida har som mål å gjennomføre en klimarisiko- og sårbarhetsanalyse minst hvert femte år.
Mål og måletall	• Måletall for Scope 1-, Scope 2- og Scope 3-utslipp finnes under note H1. • Rapportering i henhold til EUs taksonomi finnes under note H10 på side 30. • Se Bravidas klimamål på side 14.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

- Bærekraft i Bravida →
- Bærekraftsstrategi →
- Bærekraftsstyring →
- Vesentlighetsanalyse →
- Interessenter →
- Miljø →
- Samfunnsansvar →
- Forretningsetikk og styring →
- Noter om bærekraft →

Bravidas klimareise

Bravida har satt seg som mål å være klimanøytral i hele verdikjeden innen 2045. Innen 2030 skal vi ha redusert våre egne og våre kunders utslipp med 55 prosent sammenlignet med 2020. For å nå disse målene definerte vi i 2022 et veikart med konkrete aktiviteter på kort, mellomlang og lang sikt.

Mål 2025

Redusere våre egne utslipp med

30%

sammenlignet med 2020
(Scope 1 og 2)

Mål 2030

Redusere våre egne og kunders utslipp med

55%

sammenlignet med 2020
(Scope 1 og 2)

Mål 2045

Redusere våre egne utslipp

CO₂=0

i hele verdikjeden
(Scope 1–3)

Aktiviteter frem mot 2025	Status	Kommentar
Gå over til fornybar energi, oppvarming og kjøling av lokalene	Nye sentrale avtaler med fornybar energi inngått for Norge og Finland i 2023. Danmark og Sverige har allerede sentrale avtaler på plass.	Bravidas virksomhet består av mindre lokalkontorer som er spredt over hele Norden, og som nesten utelukkende leies. Oppkjøp av nye virksomheter og bindingstider i eksisterende avtaler gjør at omstillingen til fornybar energi tar lengre tid.
Bytte ut kjøretøyene med fossilfrie alternativer	I 2023 var andelen bestilte elbiler 47 prosent. Av konsernets totale bilpark på rundt 8 700 kjøretøy utgjør elbiler 25 prosent.	Bravida Sverige la inn en større bestilling på elbiler i 2022 før miljøbonusen ble fjernet, noe som har medført at behovet for nye elbiler i 2023 er delvis dekket gjennom avrop av bestillingen fra november. Dette betyr at tallet på bestilte elbiler i år er lavere enn tidligere.
Bygge ut ladeinfrastrukturen ved lokalene	Det er installert ladeplasser på de fleste av Bravidas kontorer.	25 prosent av Bravidas bilpark i 2023 var helelektrisk.
Utvide GreenHub-tilbudet: eiendomstjenester med klimavennlig transport til fots, med elsykkel eller elmoped	GreenHub finnes i Stockholm, Göteborg, København, Århus, Helsingfors, Oslo, Lysaker utenfor Oslo, Bergen, Trondheim, Skien, Stavanger og Kristiansand.	Tilbudet gir kunder i en rekke nordiske storbyer tilgang til raskere service med lavere utslippsnivåer.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Aktiviteter frem mot 2025, forts.	Status
Tilby kundene bærekraftsdata for produkter og materialer	I 2023 har Bravida drevet et strategisk pilotprosjekt for allerede i tilbudsfasen å kunne oppgi klimaavtrykk på produktene vi installerer. Se mer på side 10.
Effektivisere ressursbruken i prosjekter	I 2023 testet vi en intern løsning for håndtering av overskuddsprodukter fra prosjekter. Bravida ser på sirkulær økonomi som et viktig spørsmål, og vil fortsette å konkretisere og jobbe med sirkularitet og gjenvinning.
Implementere nye retningslinjer for å reise smartere	I 2023 innførte Bravida nye reiseretningslinjer for å øke andelen togreiser og redusere antallet flyreiser på korte strekninger.
Kjøpe opp et sentralt avfallsselskap og redusere avfallsmengden	Sentralisert behandling forenkler måling og oppfølging av avfall fra virksomhetsområder som håndteres ved Bravidas lokaler. Sentrale avtaler ble inngått for Norge og Finland i desember 2023, og er under arbeid i Sverige. I Danmark finnes det allerede avfallsavtaler.
Aktiviteter fra 2025 og fremover	Status
Akselerere arbeidet med innkjøp av bærekraftige produkter	Fra 2023 begynte vi å kreve at utvalgte leverandører utarbeider klimadata via EPD (Environmental Product Declaration) for produkter, slik at vi kan styre innkjøp og hjelpe kunder å velge produkter med lavest klimapåvirkning.
Bruke fossilfri transport fra leverandører	Forekommer i dag for enkeltprosjekter der kunden krever det. Bravidas GreenHub-konsept, som finnes i flere storbyer i Norden, bruker bare fossilfri transport.
Optimalisere energiforbruket i lokaler og på kontorer	Første steg har vært å innlemme alle Bravidas kontorer i den sentrale energiavtalen for å sikre at det brukes fornybar energi. Dette arbeidet har pågått i 2022 og 2023.
Øke gjenvinning og resirkulering	Pilotprosjekt er innledet. Samarbeid med IVL Svenska Miljöinstitutet.
Øke retur av avfall og emballasje	Dette er ikke sentralisert i Bravida i dag, men styres av kundenes ønsker.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Bravidas samfunnsansvar

Arbeidsmiljø – helse og sikkerhet

Sikkerheten kommer alltid først. Vår visjon er at alle medarbeidere skal komme hjem i god behold hver dag. Vi skal sørge for en trygg og inkluderende arbeidsplass for våre medarbeidere.

Det er mange risikoer på arbeidsplassene der vi driver prosjekter og servicevirksomhet. I Bravida jobber vi aktivt for å skape et trygt og sunt arbeidsmiljø både for våre egne medarbeidere og entreprenører.

Strategiske fokusområder

Et godt arbeidsmiljø handler ikke bare om å forebygge ulykker og yrkesskader. Det handler også om å skape en sunn kultur der medarbeiderne trives, har det bra og får de nødvendige forutsetningene for å gjøre en god jobb. Et godt arbeidsmiljø er viktig for bedre lønnsomhet, kundepartnerskap, medarbeider-tilfredshet og stolthet over egen organisasjon.

Bravida har et systematisk arbeidsmiljøarbeid som er godt integrert i våre prosesser og rutiner. Fundamentet er Bravida Way, som sikrer at hele organisasjonen bruker felles arbeidsmetoder, systemer og verktøy. De viktigste fokusområdene for Bravidas arbeidsmiljøarbeid er:

Risikovurdering i hverdagen

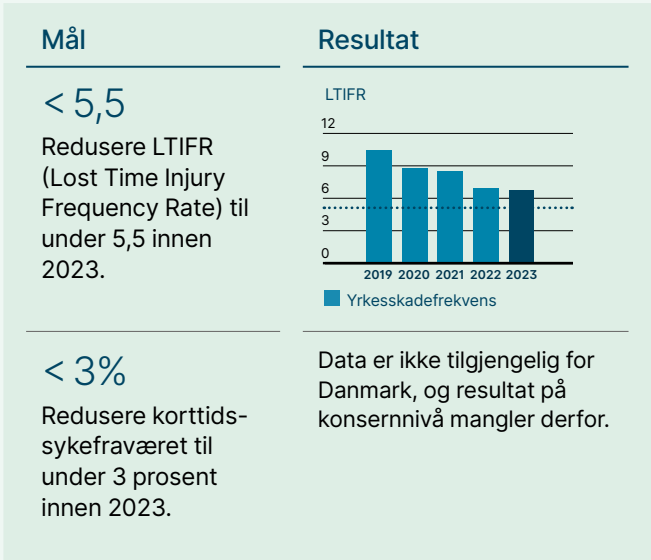
Vi arbeider i henhold til etablerte prosedyrer og iverksetter flere forebyggende tiltak. Viktige verktøy er vernerunder for å avdekke risikoer på arbeidsplassen, og sjekklister for å vurdere risikoer i hverdagen.

Systematisk arbeid for kontinuerlig forbedring

Avvik og hendelser i arbeidsmiljøet rapporteres og håndteres i et konsernfelles hendelses- og risiko-håndteringssystem. Dataene fra systemet analyseres for å avdekke risikofylte operasjoner og iverksette proaktive tiltak for å forebygge risiko. Analysen har hjulpet oss å forstå hvilke yrkeskategorier som er mest utsatt for hvilke skader, og i hvilke sammenhenger.

Kultur og opplæring

Vi gir våre medarbeidere kontinuerlig opplæring i arbeidsmiljø- og sikkerhetsspørsmål. Sikker atferd er avgjørende for å kunne skape en sterk sikkerhetskultur. Alle medarbeidere gjennomgår et obligatorisk e-læringsprogram om arbeidsmiljø. Nye ledere gjennomgår et lederprogram der en halv dag er satt av til arbeidsmiljø og helse. Også prosjektledere og mon-tørledere gjennomgår et opplæringsprogram som omfatter helse, sikkerhet og vårt ledelsessystem Bravida Way. Hvert år arrangerer vi en arbeidsmiljø-uke som involverer alle medarbeidere. I løpet av uken

INFORMASJON OM BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og styring →

Noter om bærekraft →

gis det rom for aktiviteter og samtaler knyttet til helse og sikkerhet. Formålet er å bidra til økt bevissthet i det daglige arbeidet.

Til daglig bruker vi verktøy som Safety Walks for å stimulere til samtaler på arbeidsplassen om sikker atferd og praksis samt bruken av vår STOP-metode.

Rutiner og ansvar for helse og sikkerhet

Alle medarbeidere, inkludert innleid personale, omfattes av Bravidas rutiner for helse og sikkerhet. Rutinene er en integrert del av vårt overordnede ledelsessystem, Bravida Way. Både medarbeidere og ledere er aktivt engasjert i den systematiske risikostyringen, som i sin tur danner grunnlaget for de konkrete strategiene, planene og rutinene som brukes i det daglige arbeidet.

Bravida har en tydelig fordeling av arbeidsmiljøansvar i organisasjonen. Chief Human Resource Officer, som er en del av konsernledelsen, og den arbeidsmiljøansvarlige for Sverige har ansvaret for arbeidsmiljøstrategien og får støtte fra de arbeidsmiljøansvarlige i hvert enkelt land. Innenfor divisjonene finnes det en avdeling for forretningsutvikling som støtter det operative arbeidsmiljøarbeidet.

Verneombudene spiller en viktig rolle i arbeidsmiljøarbeidet. Samarbeidet med verneombudene er organisert på flere nivåer. Verneombudene deltar som høringsinstans for utviklingsarbeid innen arbeidsmiljø og samarbeider lokalt med ledere, blant annet gjennom felles behandling og utredning av saker i Bravidas avvikshåndteringssystem.

Medarbeiderne får mulighet til å påvirke arbeidsmiljøarbeidet gjennom kontinuerlige medarbeiderundersøkelser og spørreskjemaer i løpet av arbeidsmiljøuken. Synspunkter fra disse undersøkelsene blir tatt vare på og integrert i det videre arbeidet.

Medarbeiderne får tilbud om bedriftshelsetjeneste og egenomsorg. Bravida oppmuntrer også medarbeiderne til å oppsøke bedriftshelsetjenesten og delta i Bravidas helseprogram, som har som mål å kartlegge medarbeidernes helse og gi råd om helsefremmende tiltak og livsstilsendringer.

Resultater og fremskritt i 2023

I 2023 var det en nedgang i antall yrkesskader med sykefravær i Sverige, Norge og Finland, sammenlignet med året før. I Danmark har LTIFR økt. Medarbeidernes sikkerhet har høyeste prioritet, og vi fortsetter arbeidet med å styrke sikkerhetskulturen ytterligere.

I løpet av året skjedde det én arbeidsulykke med dødelig utgang i vår svenske virksomhet. Hendelsen ble rapportert til Arbetsmiljöverket, og vi har satt i gang intern gransking av ulykken for å få klarhet i hva som skjedde.

I 2023 ble det arrangert i alt 1 476 Safety Walks. En Safety Walk er en strukturert form for arbeidsplassbesøk der Bravidas ledere prater med medarbeidere og underleverandører om sikkerhet i hverdagen, ute i felten eller på kontoret.

Sykefraværet var på 5,4 prosent, noe som er en nedgang fra året før. Målet er å redusere korttidssy-

kefraværet til under 3 prosent. Vi har ikke nådd det kortsiktige målet, men vi holder fast ved vårt langsiktige mål.

I Bravida jobber vi kontinuerlig med å forbedre arbeidsmiljøarbeidet. I løpet av året har vi iverksatt flere større tiltak for å utvikle arbeidsmiljøstrategien. Dette innebærer blant annet å gjøre arbeidsmiljøarbeidet mer synlig for medarbeidere og kunder. Som eksempel kan nevnes at vi under den årlige arbeidsmiljøuken tilbød alle medarbeidere opplæring i sikkerhetskultur. Vi har også iverksatt arbeidsmiljøtiltak i de enkelte landene og innført nye arbeidsmetoder for elsikkerhet og brannvern.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Leder- og medarbeiderutvikling

Menneskene står i sentrum i Bravidas virksomhet. Den rette kompetansen, engasjementet og motivasjonen til våre 14 000 medarbeidere er grunnlaget for vår verdiskaping.

Strategiske fokusområder

Bravida er en servicebedrift, og medarbeiderne er helt sentrale for virksomheten. Derfor jobber vi for å være den beste arbeidsgiveren i bransjen. Vi skal tilby en trygg og inkluderende arbeidsplass der enkeltpersoner og team kan realisere sitt fulle potensial. For å oppnå dette har vi fire strategiske fokusområder, som også inngår i Bravidas overordnede forretningsplan, både langsiktig og omsatt til årlige aktiviteter og budsjettposter:

Et sterkt lederskap

Våre ledere inspirerer og driver virksomheten i retning av selskapets visjon. I Bravida er alle ledere ansvarlige for å bygge og lede sterke team med den rette innstillingen og en felles drivkraft. En leder i Bravida må kunne lede både virksomheten og menneskene. For å sikre et integrert lederskap blir lederne vurdert ut fra begge perspektiver. Vi har også et 10 dagers lederopplæringsprogram for alle nye ledere. Vi tiltrekker oss, rekrutterer, utvikler og beholder dyktige mennesker samtidig som vi fremmer en inkluderende kultur.

Det beste teamet og den rette organisasjonen

Vi må ha den rette organisasjonen og det rette teamet for reisen vi har foran oss, med rett person på rett sted til rett tid. Vi har en strukturert prosess for talentutvikling og intern rekruttering, og det er dermed store muligheter for de som har vilje og ambisjoner om å utvikle seg i selskapet.

En enestående medarbeideropplevelse

Vi jobber for å skape en enestående medarbeideropplevelse for våre nåværende og potensielle medarbeidere. Bravida skal tilby den beste medarbeideropplevelsen i bransjen. Hvert år rekrutterer vi hundrevis av medarbeidere, og det er helt avgjørende at de blir godt integrert i organisasjonen. Den viktigste nøkkelen til en god medarbeideropplevelse er imidlertid lederskapet og at alle medarbeidere får den støtten og veiledningen de trenger for å utvikle seg og trives.

En vinnerkultur

Vi er nysgjerrige, lever etter våre egne verdier og sørger for at alle føler seg inkludert og verdsatt.

Mål	Resultat
eNPS > 20 Øke eNPS (employee Net Promoter Score) ¹ innen 2023.	9
-3 Redusere uønsket personalomsetning med 3 prosentpoeng innen 2023 sammenlignet med 2020, da resultatet var 11,1 prosent.	+0,5
14% Øke andelen kvinnelige ledere til 14 prosent innen 2025.	8,7%

¹ employee Net Promoter Score angir i hvilken grad våre medarbeidere vil anbefale Bravida som arbeidsgiver.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Retningslinjer og prosesser

Våre HR-prosesser er utformet for å sikre at vi etterlever lover og tariffavtaler om blant annet ansettelsesforhold, lønn og antidiskriminering i alle landene der vi driver virksomhet – og at vi lever opp til våre egne etiske retningslinjer. Ved å fremme likestilling og mangfold utnytter vi medarbeidernes ulikheter, kompetanse og erfaringer. Andre viktige deler av dette arbeidet er:

- retningslinjer for like rettigheter og muligheter
- mål og tiltak for å øke likestilling og mangfold
- samarbeid med arbeidsgiver- og yrkesorganisasjoner for å øke kvinneandelen i bransjen
- interne revisjoner, eksterne inspeksjoner og en medarbeiderundersøkelse som følger opp vår etterlevelse

I Bravida har vi nulltoleranse overfor trakassering og krenkende forskjellsbehandling. Ledere har et særlig ansvar, både som rollemodeller og ved å handle hvis noen føler seg krenket eller utsatt for trakassering. Ved mistanke om eller kjennskap til trakassering skal det iverksettes tiltak i henhold til vår handlingsplan.

Integrert lederskap: Led virksomheten – led menneskene

I takt med at Bravida utvikler seg, blir lederskap og medarbeideropplevelse enda mer sentrale. Vi pleier å snakke om tre nøkkelementer i vårt integrerte lederskap: grunnleggende lederskap, ledelse av virksomheten og ledelse av menneskene.

Grunnleggende for Bravidas lederskap er at alle ledere skal være rollemodeller og arbeide aktivt med våre verdier, vårt arbeidsmiljø og våre etiske retningslinjer. På bakgrunn av dette skal lederen lede virksomheten og menneskene på en integrert måte.

Medarbeiderutvikling

Når medarbeiderne utvikler seg, kan også selskapet utvikle seg. Den viktigste medarbeiderutviklingen skjer i det daglige arbeidet. Gjennom Bravida-skolen, vår interne opplæringsvirksomhet, tilbyr vi også intern opplæring innen ledelse, prosjektledelse, salg, arbeidsmiljø og mye annet. Siden 2007 har vi hatt et traineeprogram for unge talenter i selskapet.

INFORMASJON OM BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og styring →

Noter om bærekraft →

Mangfold og inkludering

For Bravida er mangfold og inkludering et forretningskritisk spørsmål. Bravida skal være en arbeidsplass som ønsker alle medarbeidere velkommen og inkluderer og respekterer dem. Vår bransje er tradisjonelt mannsdominert, og vi har som mål å øke kvinneandelen i selskapet og bransjen. For å lykkes med det er det viktig med kvinnelige rollemodeller. Vi har derfor satt oss som mål å øke andelen kvinnelige ledere fra 7 prosent ved inngangen til 2022 til 14 prosent i 2025.

Resultater og fremskritt

Investering i rekruttering. I 2023 hadde vi en rask vekst, samtidig som bransjens fortsatt høye personalomsetning gjør at vi må rekruttere nye medarbeidere. Vi har derfor fortsatt å investere i våre rekrutteringsprosesser. Blant annet bygger vi opp et internt rekrutteringsbyrå, i første omgang i vår svenske virksomhet, for å sikre effektiv og profesjonell rekruttering.

Satsing på lederskap. I løpet av året fortsatte vi satsingen på lederskap. Ledermodellen «Led virksomheten – led menneskene» er nå en sentral del av rekrutteringen, opplæringen, vurderingen og fremmelsen av ledere.

Mangfold er en prioritet. Vi arbeider aktivt for å øke mangfoldet i selskapet, ikke minst ved å øke antallet kvinnelige rollemodeller. Vi krever for eksempel at begge kjønn skal være representert blant kandidatene som presenteres i rekrutteringsprosesser.

Andelen kvinnelige ledere er 8,7 prosent av det totale lederantallet, med et mål om 14 prosent innen 2025.

Young Advisory Board. For å fremtidssikre Bravidas forretningsstrategi har vi et årlig Young Advisory Board der 15 unge medarbeidere møter administrerende direktør og HR-direktøren for å gi sine perspektiver og bidra til å utvikle selskapet.

Personalomsetning. Personalomsetningen har sunket til 11,6 (12,9) prosent. For å redusere dette tallet ytterligere fortsetter vi satsingen på enda bedre onboarding og medarbeideropplevelse, først og fremst ved å gi støtte og opplæring til våre ledere.

Medarbeiderundersøkelse. I løpet av året har vi oppdatert prosessen for medarbeiderundersøkelser. eNPS i medarbeiderundersøkelsen var +9 (+8), mens målet er +20. Utviklingen av eNPS blir fulgt opp regelmessig i nyetablerte pulsurundersøkelser.

Arbeidsgivermerkevare. I løpet av året startet vi arbeidet med å forbedre vår arbeidsgivermerkevare ytterligere. Målet er å bli bedre kjent blant studenter i høyere utdanning.

Se utviklingen av våre bærekraftsmål under note H6 på side 26.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

**Forretningsetikk og
styring →**

Noter om bærekraft →

Forretningsetikk og styring

Både Bravida og våre leverandører skal opptre ansvarlig. Bravidas verdier og etiske retningslinjer er et felles kompass for vår atferd.

Strategiske fokusområder

Bravida har som mål alltid å være en troverdig og ansvarlig aktør, en god forretningspartner og en markedsleder innen forretningsetikk. Vi forventer ansvarlig atferd både av hverandre og våre leverandører. For å sikre dette jobber vi innenfor to strategiske fokusområder:

1. Atferd og styring

Bravidas etiske retningslinjer er basert på våre verdier og gir veiledning om hvordan medarbeiderne skal opptre ansvarlig og ta de riktige beslutningene i den daglige kontakten med kunder, forretningspartnere, underleverandører og kolleger. For å sikre at disse etterleves jobber vi med en rekke tiltak. Les mer på neste side.

Vi tror på konkurranse og på at alle beslutninger skal være basert på forretningsmessighet uten personlig vinning for de involverte. For å sikre dette jobber vi med en rekke forebyggende tiltak. Les mer på neste side.

2. Åpenhet i verdikjeden

Bravida har mange leverandører, og vårt mål er at de skal følge våre etiske retningslinjer for leverandører, som er i tråd med FNs Global Compact og omfatter blant annet krav til arbeidsforhold og menneskerettigheter.

Mål	Resultat
100% Alle medarbeidere har fått opplæring i Bravidas etiske retningslinjer.	84%
100% Alle medarbeidere har fått opplæring i Bravidas bærekraftsarbeid.	78%
80% av Bravidas avtaleleverandører ¹ skal være godkjent i vår leverandørvurdering og ha signert våre etiske retningslinjer.	62%

¹ Definisjonen er oppdatert til utelukkende å omfatte avtaleleverandører (sentrale innkjøpsavtaler).

INFORMASJON OM BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og styring →

Noter om bærekraft →

Bravidas etiske retningslinjer

Bravidas etiske retningslinjer er basert på våre verdier, gjeldende lover, forskrifter og anbefalinger og tydeliggjør den enkelte medarbeiders ansvar og forpliktelser i etiske spørsmål. Målet er å bygge langsiktige og tillitsfulle relasjoner. Retningslinjene fastsettes av Bravidas styre og omfatter blant annet følgende områder:

- Likestilling og mangfold
- Nulltoleranse for trakassering og krenkende forskjellsbehandling
- Tydelig fullmaktsordning og godkjenning fra lederens overordnede i beslutninger som berører vanlige forretningsetiske problemområder
- Antikorrupsjon

Alle våre medarbeidere har fått opplæring i de etiske retningslinjene. For å sikre at disse etterleves arbeider vi både med opplæring og kontrollprosesser.

Brudd på de etiske retningslinjene kan i tillegg til rettslige konsekvenser medføre arbeidsrettslige sanksjoner, inkludert oppsigelse.

Antikorrupsjon

Bravida arbeider aktivt for å forebygge, forhindre og avdekke korrupsjon. Vi har blant annet iverksatt følgende tiltak:

- Vi følger alltid Skatteverkets anbefalinger om antikorrupsjon og er svært restriktive når det gjelder representasjon, også i form av kundearrangementer. Ved forretningsmessige beslutninger, for eksempel tilbud eller representasjon, er det alltid flere personer involvert i beslutningsprosessen for å minimere risikoen for mislighold og korrupsjon. Selv relativt små beløp til representasjon må godkjennes av lederens overordnede.
- Alle innsendte tilbud må være undertegnet av to ledere. Bravida har også relativt lave autorisasjonsterskler, slik at ledere på flere nivåer er involvert i alle kunderelasjoner.
- Alle medarbeidere får opplæring i etiske retningslinjer.

Vi har et automatisert overvåkingssystem som avdekker risikofaktorer for korrupsjon og mislighold knyttet til leverandørene. Systemet varsler blant annet om eventuelle koblinger mellom styremedlemmer eller eiere i leverandørselskaper og ansatte i Bravida.

Bravida har også en egen policy som regulerer transaksjoner mellom selskapet og dets ansatte,

inkludert ansattes nærstående, og alle slike transaksjoner krever forhåndsgodkjenning fra lederens overordnede.

Vi driver ikke lobbyvirksomhet og gir ikke økonomiske bidrag til politiske partier eller politiske aktiviteter.

Vi har også et forretningsetisk råd med ansvar for å gi veiledning og opplæring på dette området.

Varslingsfunksjon

Bravida har en anonym varslingsfunksjon som er tilgjengelig både for ansatte og eksterne parter i henhold til EUs varslingsdirektiv. Systemet gjør det mulig å varsle anonymt. Bravida aksepterer ikke noen form for represalier eller negative reaksjoner mot de som varsler om kritikkverdige forhold gjennom varslingsystemet. I 2023 mottok vi 28 rapporter, som ble behandlet i henhold til gjeldende regelverk.

INFORMASJON OM BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og styring →

Noter om bærekraft →

Etiske retningslinjer for leverandører og oppfølging

Våre etiske retningslinjer for leverandører fastsetter verdier og hvordan leverandørene skal forholde seg til menneskerettigheter, arbeidsforhold, produktansvar, miljøpåvirkning, helse, sikkerhet og forretningsetikk.

Vårt mål er at 80 prosent av avtaleleverandørene skal ha gjennomført Bravidas leverandørvurdering med godkjent resultat og signert våre etiske retningslinjer for leverandører.

Bravidas leverandørevaluering omfatter sju områder:

- Styring
- Antikorrupsjon
- Arbeidsforhold
- Arbeidsmiljø
- Menneskerettigheter
- Miljøvern
- Kvalitetsstyring

Vurderingen viser hvor godt de oppfyller kravene i de etiske retningslinjene. Den evaluerer blant annet hvordan leverandørene systematisk arbeider med miljø- og klimapåvirkning. Ved behov gjennomfører

Bravida også leverandørrevisjoner der vi kontrollerer at leverandørene faktisk oppfyller kravene vi stiller. For ytterligere å redusere risikoen og øke effektiviteten styrer vi størstedelen av innkjøpene mot etablerte aktører på det nordiske markedet.

Det mest utfordrende området å kontrollere er lokale underleverandører som utfører arbeid på vegne av Bravida. Her er kontinuerlig opplæring, oppfølging og støtte viktig for å bidra til at de jobber på riktig måte. Ved nye innkjøpsforhandlinger med underleverandører skal våre etiske retningslinjer alltid legges ved. Vi gjennomfører regelmessige internrevisjoner for å sikre at disse rutinene overholdes.

For ytterligere å redusere risikoen og øke effektiviteten styrer vi størstedelen av innkjøpene mot etablerte aktører.

Bravidas overordnede prosess for leverandørvurderinger i 2023

For å sikre at kravene i de etiske retningslinjene blir oppfylt har vi en prosess for vurdering, dialog og oppfølging av våre avtaleleverandører.

1. Utvalg

- Avtaleleverandører

2. Leverandørvurdering

- Egenevaluering som omfatter menneskerettigheter, arbeidsmiljø, miljøvern, antikorrupsjon m.m.
- Signerte etiske retningslinjer

3. Dialog

- Individuelle møter med avtaleleverandører som ikke oppfyller Bravidas krav
- Analyse av deres svar
- Avklaring av eventuelle tolkningsspørsmål
- Komplettering av svar

4. Revisjon

- Utvalgte leverandører gjennomgår en revisjon
- En handlingsplan for utbedring av mangler utarbeides

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT[Bærekraft i Bravida →](#)[Bærekraftsstrategi →](#)[Bærekraftsstyring →](#)[Vesentlighetsanalyse →](#)[Interessenter →](#)[Miljø →](#)[Samfunnsansvar →](#)[Forretningsetikk og
styring →](#)[Noter om bærekraft →](#)**Resultater og fremskritt 2023**

I 2023 fortsatte vi arbeidet med å sikre at de fleste av avtaleleverandørene gjennomgår vår leverandørvurdering. Når leverandører ikke får godkjent på alle punkter, hjelper vi dem å forbedre seg.

Et viktig skritt i arbeidet med å integrere bærekraftskrav i materialinnkjøp er et nytt innkjøpssystem som gir bedre håndtering av bærekraftsrelaterte data for materialer og produkter vi kjøper inn.

Vi har også gjennomgått følgende retningslinjer og rutiner:

- Nye retningslinjer for skatt
- Nye retningslinjer for informasjonssikkerhet og personvern
- Nye retningslinjer for varsling
- Anskaffet nytt system for håndtering av varsler for å forbedre varslingsprosessene ytterligere

Opplæring av medarbeidere i bærekraft, informasjonssikkerhet og etiske retningslinjer er et viktig område. Målet vårt er at 100 prosent av medarbeiderne skal ha gjennomført disse opplæringsprogrammene. Vi har fortsatt et stykke å gå før vi når målet, blant annet fordi Bravida vokser gjennom oppkjøp og nye virksomheter skal integreres. I 2023 økte andelen medarbeidere som har fullført opplæringsprogrammene, fra ca. 50 prosent til ca. 80 prosent.

Se utviklingen av våre måletall for bærekraft innen etiske retningslinjer under note H7–H8 på side 27.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

Noter om bærekraft

NOTE H1 UTSLIPP

Direkte og indirekte klimagassutslipp (tonn) ¹	Konsern
Scope 1 – Direkte klimagassutslipp ²	18 466
Scope 2 – Indirekte klimagassutslipp – markedsbasert ³	2 432
Scope 2 – Indirekte klimagassutslipp – stedsbasert ³	983
Scope 3.1 – Kjøp av varer og tjenester ⁴	313 291
Scope 3.2 – Kapitalvarer ⁵	1 105
Scope 3.3 – Drivstoff- og energirelaterte utslipp ⁶	4 924
Scope 3.4 – Oppstrøms transport og distribusjon ⁷	3 414
Scope 3.5 – Avfallshåndtering ⁸	178
Scope 3.6 – Tjenestereiser ⁹	4 075
Scope 3.7 – Pendling ¹⁰	5 606
Scope 3.8 – Oppstrøms leasede eiendeler ¹¹	73
Scope 3.11 – Bruk av solgte produkter ¹²	181 800
Scope 3.12 – Avfallshåndtering av solgte produkter ¹³	26 686

1 Bravidas klimautslippsberegninger følger anvisningene og metodene i Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollen). I 2023 fortsatte vi arbeidet med å forbedre utslippsdataene, og det finnes derfor ikke sammenligningstall.

2 Gjelder utslipp fra kjøretøy som enten er leaset eller eid av selskap i konsernet, og omfatter både service- og tjenestebiler. Utslippsfaktorer for bensin, diesel, bilgass og HVO100 (Tank To Wheel) er basert på data fra de svenske energimyndighetene. Sammenligningstall fra foregående år mangler på grunn av oppdatert beregning med fordeling mellom Scope 1 og 3.

3 Gjelder utslipp fra konsernets energibruk. Beregningen er basert på følgende utslippsfaktorer: – Utslippsfaktorer for elektrisitet: AIB (2022)

4 – Utslippsfaktorer for fjernvarme: landspesifikke utslippsfaktorer

5 – Utslippsfaktorer for biogass, naturgass og fyringsolje: DEFRA (2022)

6 – Utslippsfaktorer for kjøling: DEFRA (2021), Vattenfall

7 Beregningene av direkte materialer er basert på utvalgte nøkkelprodukter i Bravidas største innkjøpskategorier. Klimadata er innsamlet i form av EPD-er og enklere materialbaserte beregninger. Disse nøkkelprodukter er deretter brukt til å ekstrapolere produksjonsutslippene for resten av innkjøpsvolumet. For indirekte materialer er utslippene beregnet ved hjelp av standardiserte maler samt data fra spesifikke leverandører.

8 Utslippene fra kapitalvarer er basert på utgifter og utslippsfaktorer fra Exiobase 3.9.

9 Beregningen for kategori 3.3 er basert på følgende utslippsfaktorer:

10 – Utslippsfaktorer for elektrisitet: AIB (2022)

11 – Utslippsfaktorer for biler: Energimyndigheten (2023)

12 – Utslippsfaktorer for fjernvarme, biogass, naturgass og fyringsolje: DEFRA (2022)

13 – Utslippsfaktorer for kjøling: DEFRA (2021), Vattenfall

7 Utslippsfaktoren er basert på gjennomsnittsdataba fra utvalgte leverandører multiplisert med totale transportkostnader.

8 Utslipp fra avfall er basert på avfallsdata fra Bravidas lokaler i Danmark, oppskalert til konsernnivå og multiplisert med utslippsfaktorer fra DEFRA (2021).

9 Utgiftsbasert beregning med utslippsfaktor fra Opphandlingsmyndighetens Miljøspendanalyse (2022).

10 Basert på en intern undersøkelse av reisemåter og utslippsfaktorer fra NTM (2018) og DEFRA (2023).

11 Basert på rapporterte lekkasjer av kjølemiddel fra utleiebiler.

12 Beregningene av direkte materialer er basert på utvalgte nøkkelprodukter i Bravidas største innkjøpskategorier. Klimadata er innsamlet i form av EPD-er og enklere materialbaserte beregninger. Disse nøkkelprodukter er deretter brukt til å ekstrapolere bruksutslippene for resten av innkjøpsvolumet.

13 Beregningene av direkte materialer er basert på utvalgte nøkkelprodukter i Bravidas største innkjøpskategorier. Klimadata er innsamlet i form av EPD-er og enklere materialbaserte beregninger. Disse nøkkelprodukter er deretter brukt til å ekstrapolere de samlede utslippene for resten av innkjøpsvolumet.

NOTE H2 ENERGI, AVFALL OG VANN

Bruk av egne lokaler ¹	Konsern
Totalt energiforbruk, MWh	17 760
Herav elektrisitet, MWh	13 583
Herav fjernvarme ² , MWh	4 164
Herav fjernkjøling ² , MWh	13
Energiintensitet ³	0,604
Andel fornybar energi (%)	51
Andel fornybar elektrisitet (%)	66,6
Andel lokaler med fornybar elektrisitet (rådighet over kontrakt) (%)	43,8
Andel lokaler med fornybar elektrisitet (totalt) (%)	47,2
Avfallsmengde, tonn ⁴	4 461
Gjenvinning (%) ⁴	41,5

1 Inkluderer lokaler der vi har rådighet over strømforbruket. Strømforbruket er delvis standardisert basert på kvadratmeter i Bravidas lokaler.

2 For aktiviteter i leide lokaler er energi til oppvarming og kjøling vanskelig å fastslå, og rapporteringen av fjernvarmeforbruket er derfor begrenset.

3 Energiintensitet = MWh energi / MSEK omsetning.

4 Dataene er kun tilgjengelige for lokaler i Danmark, og de er deretter oppskalert for hele konsernet. Bravida vil inngå en sentral avtale med et avfallshåndteringsselskap for å kunne følge med på avfallsmengdene på alle kontorer og i alle lokaler.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H3 TRANSPORT

(%)	Konsern
Bestilte elbiler ¹ av totalt antall bestilte kjøretøy i løpet av året	53 (73)
Andel elbiler av totalt antall kjøretøy ¹	26
Henteordrer for installasjon ²	15 (17)
Henteordrer for service ²	40 (40)

1 Gjelder helelektriske kjøretøy.
2 Direkte kjøp i grossistbutikk.

NOTE H4 KUNDETILFREDSHET

Skala -100 til +100	Konsern
NPS ¹	55 (58)

1 NPS (Net Promoter Score) angir i hvilken grad våre kunder vil anbefale Bravida til andre. Måles via spørreundersøkelser på lokale avdelingsmøter med prioriterte kunder, og rapporteres på en skala fra min. -100 til maks. +100. I 2023 ble det gjennomført 1 154 (939) slike kundemøter.

NOTE H5 ARBEIDSMILJØ

Helse og sikkerhet	Konsern
LTIFR ¹	6,6 (6,8)
Antall arbeidsulykker med fravær > 8 timer ¹	166 (161)
Ulykker med dødelig utgang	1 (0)
Totalt antall ulykker	1 482 (1 255)
Safety Walks ²	1 476 (899)
Risikoobservasjoner	4 983 (3 238)
Totalt sykefravær, %	5,4 (5,8)
Korttidssykefravær, % ³	3,8

1 Antall yrkesskader som fører til minst én dags sykefravær per million arbeidstimer. Rapporteringen omfatter ansatt personell, og definisjonen av arbeidsskader følger «Håll Nollan»-tiltaket.
2 En Safety Walk/Talk er en strukturert form for arbeidsplassbesøk der Bravidas ledere prater med medarbeidere og underleverandører om sikkerhet i hverdagen, ute i felten eller på kontoret.
3 Finland og Danmark mangler helårsdata for beregning av korttidssykefravær i 2021.

NOTE H6 LEDER- OG
MEDARBEIDERUTVIKLING

Medarbeidere	Konsern
Antall medarbeidere ¹	14 510 (14 821)
Herav kvinner	1 144 (1 062)
Andel kvinnelige ledere, %	8,7 (8,4)
Andel kvinner i styret, %	50 (50)
Antall lærlinger	1 200 (1 246)
Antall traineeprogrammer	32 (46)
eNPS ²	9 (8)
Uønsket personalomsetning	11,6 (12,9)
Engasjementsindeks ³	77 (77)
Antall ansatte som har deltatt på 10 dagers lederopplæring	53 (73)
Andel ansatte med tariffavtale, %	95

Aldersstruktur, %	Konsern	Menn	Kvinner
Over 60 år	7,9 (7,1)	7,4	0,5
51–61 år	19,5 (19,3)	17,6	1,9
41–50 år	18,7 (19,7)	17,2	1,5
31–40 år	24,1 (23,2)	22,2	1,9
21–30 år	23,7 (24,8)	22,1	1,6
Under 20 år	6,1 (5,9)	5,7	0,4

1 Totalt antall ansatte.
2 eNPS (employee Net Promoter Score) angir i hvilken grad våre medarbeidere vil anbefale Bravida som arbeidsgiver til andre. Resultatet rapporteres på en skala fra min. -100 til maks. +100. Resultatene er hentet fra den siste medarbeiderundersøkelsen, som ble gjennomført i januar 2023.
3 Engasjementsindeksen måler ledernes og medarbeidernes engasjement i to dimensjoner – energi og tydelighet – basert på svar på åtte spørsmål. Indeksverdien rapporteres på en skala fra 0 til 100. Resultatene er hentet fra den siste medarbeiderundersøkelsen, som ble gjennomført i januar 2023.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H7 REGELETTERLEVELSE OG
FORRETNINGSETIKK

Gjennomføringsgrad for opplæring (%) ¹	Konsern
Opplæring i etiske retningslinjer	83 (56)
Opplæring i bærekraft	77 (46)
Opplæring i informasjonssikkerhet	81 (49)
Andel ISO-sertifiserte avdelinger (%)	Konsern
ISO 9001 (kvalitet)	97 (88)
ISO 14001 (miljø)	97 (88)
ISO 45001 (arbeidsmiljø)	19 (17)
Varslingsfunksjonen	Konsern
Antall mottatte rapporter ²	28 (17)
Herav bekreftede tilfeller	4 (3)
Herav bekreftede tilfeller av korrupsjon	2 (0)

1 Opplæringsprogrammene er lansert trinnvis i konsernet fra 2021. Fra 2024 er programmene tilgjengelige for alle medarbeidere i alle land.
2 Mottatte rapporter som ble behandlet i henhold til gjeldende regelverk.

NOTE H8 ANSVARLIGE INNKJØP

Leverandørvurdering	Konsern
Andel vurderte avtaleleverandører som er godkjent og har signert Bravidas etiske retningslinjer for leverandører ¹	62%
Antall gjennomførte revisjoner	1 (7)

1 Gjelder leverandører med sentral avtale. Ny målemetode fra 2023, derfor ingen sammenligningstall.

NOTE H9 RAPPORTERING I HENHOLD TIL
ÅRSREGNSKAPSLOVEN

Denne års- og bærekraftsrapporten utgjør Bravidas lovpålagte bærekraftsrapport og inneholder informasjon som er relevant for vesentlige miljømessige, sosiale og styringsmessige aspekter ved selskapets virksomhet.

- En beskrivelse av Bravidas forretningsmodell og forretningsidé finnes på side 14 i Bravidas års- og bærekraftsrapport 2023
- Retningslinjer finnes på side 6–24.
- Styring finnes på side 5–28.
- Risikoområdene er oppsummert på side 80–84, og håndteringen av risikoene er beskrevet på side 81–84 i Bravidas års- og bærekraftsrapport 2023.
- Resultatindikatorer finnes i notene om bærekraft.

Rapporten omfatter Bravida-konsernet, det vil si morselskapet Bravida Holding AB og dets datterselskaper.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

- Bærekraft i Bravida →
- Bærekraftsstrategi →
- Bærekraftsstyring →
- Vesentlighetsanalyse →
- Interessenter →
- Miljø →
- Samfunnsansvar →
- Forretningsetikk og styring →
- Noter om bærekraft →**

NOTE H10 RAPPORTERING OM EUS TAKSONOMI FOR GRØNNE INVESTERINGER

Bravida rapporterer i hvilken grad virksomheten oppfyller kriteriene som er definert i EUs taksonomi. Rapporteringen omfatter omsetning, kapitalutgifter og driftsutgifter fra økonomiske aktiviteter som definert i den delegerte rettsakten, vedlegg 1 om tekniske screeningkriterier som kan bidra vesentlig til å begrense klimaendringene.

Vurdering av omfang

Basert på vår gjennomgang av de tekniske screeningkriteriene for de to første miljømålene knyttet til klimaendringer, har vi identifisert følgende økonomiske aktiviteter som relevante for 2023:

Overføring og distribusjon av strøm	4.9
Infrastruktur for jernbanetransport	6.14
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr	7.3
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av instrumenter og apparater for måling, regulering og kontroll av bygningers energiytelse	7.5
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av teknologi for fornybar energi	7.6

Metode for beregning av nøkkeltall (KPI) for omsetning

Absolutt omsetning som inngår som nevner i beregningen, finnes på side 85 i resultatregnskapet for 2023, og våre regnskapsprinsipper er beskrevet nærmere i note 1 på side 94 i Bravidas års- og bærekraftsrapport 2023. For økonomiske aktiviteter med tekniske screeningkriterier på produktnivå (7.3 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr, 7.6 Installasjon, vedlikehold og reparasjon av teknologi for fornybar energi) beregnes andelen av omsetningen basert på innkjøpsvolum og en omregningsfaktor mellom innkjøp og omsetning. For andre økonomiske aktiviteter uten slike tekniske screeningkriterier baserer vi oss på rapportert omsetning i spesifiserte prosjekter. Beregningsmetoden for 7.3 er noe oppdatert fra 2022 til 2023.

Bravida definerer omsetningen av belysning i 2023 som lyskilder og vannbårne varmesystemer samt ventilasjon kun som produktkategorier som omfattes av EUs energimerking. 13 prosent av Bravidas virksomhet i 2023 omfattes av taksonomien, hvorav 11 prosent av den totale omsetningen er miljømessig bærekraftig.

Se resultatet for den taksonomiforenlige andelen i tabellen «Omsetning» på side 30–31.

KPI for kapitalutgifter (CapEx)

Bravida benytter finansiell og operasjonell leasing for bilparken, og beregningen er basert på regnskaps-

data i henhold til IFRS 16 Leieavtaler. Absolutte kapitalutgifter som inngår som nevner i beregningen, gjelder oppkjøp i løpet av året. Se mer under note 12 og 13 på side 114 i Bravidas års- og bærekraftsrapport 2023. Andelen av kapitalutgifter gjelder investeringer i kjøretøy som brukes til produksjon innenfor taksonomiløst omsetning.

Bravidas produksjonskjøretøy brukes i all virksomhet innenfor den taksonomiløst omsetningen, og andelen av kapitalutgifter er fordelt pro rata. Bravida har ikke kunnet verifisere at andelen av kapitalutgifter oppfyller kriteriene, og derfor utgjør den taksonomiforenlige andelen 0 prosent i 2023. Se mer i tabellen «Kapitalutgifter» på side 32–33.

KPI for driftsutgifter (OpEx)

Absolutte driftskostnader gjelder vedlikeholds- og reparasjonskostnader for våre produksjonskjøretøy. Andelen av driftskostnader er beregnet som en gjennomsnittskostnad for de kjøretøyene som anses å ha blitt brukt i den taksonomiløst omsetningen, i likhet med beregningen for kapitalutgifter. Bortsett fra vedlikehold av bilparken, som kan henføres til taksonomiløst omsetning, har ikke Bravida annet vedlikehold som er av en slik art at det i seg selv er taksonomiløst. Bravida har ikke kunnet verifisere oppfyllelse av kriteriene, og derfor utgjør den taksonomiforenlige andelen 0 prosent i 2023. Se mer i tabellen «Driftsutgifter» på side 34–35.

INFORMASJON OM BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og styring →

Noter om bærekraft →

Vurdering av kriterier for vesentlig bidrag

Bravida har deltatt i flere bransjediskusjoner med produsenter for å innhente produktdata for blant annet energiklasser for beregning av 7.3. Dette, kombinert med våre egne innkjøpsdata, har vært grunnlaget for vår vurdering av kriteriene for vesentlig bidrag.

Vurdering av kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade DNSH

I 2022 foretok Bravida en intern kartlegging av de ulike miljømålene og de spesifikke kravene for hver enkelt økonomisk aktivitet. Kartleggingen omfattet Bravidas interne prosesser og rutiner, i noen tilfeller supplert med henvisning til nasjonale lover og regelverk. Når det gjelder miljøkrav på produktnivå, har det vært nødvendig med dialog med produktleverandører, og dette har hovedsakelig skjedd gjennom bransjesamarbeid med andre installasjonsselskaper.

I tilfeller der det har vært behov for tolkninger, har disse blitt gjort i samråd med interne eksperter. Også eksterne eksperter er blitt konsultert i forbindelse med Bravidas tolkninger av DNSH-kravene.

Bravida har via bransjeorganisasjonen Installatörsföretagen deltatt i en taksonomidialog for å diskutere tolkningen av DNSH-kravene, og i enkelte tilfeller for å etablerte bransjeomfattende tolkninger. Det er foretatt bransjeomfattende tolkninger for Miljømål 3. Vann og marine ressurser (vedlegg B), Miljømål 5. Forurensning (vedlegg C) og Miljømål 6. Biologisk mangfold og økosystemer (vedlegg D). For arbeidet med Miljømål 2. Tilpasning til klimaendringer (vedlegg A) er det gjennomført en klimarisiko- og sårbarhetsanalyse ved hjelp SMHI (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut). Analysen ble gjennomført med deler av Bravidas konsernledelse og adm.dir. i 2022. Samme vurdering av kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade gjelder for 2023 som for 2022.

Minimumstiltak for beskyttelse

I 2022 gjennomførte Bravida en prosesskartlegging for å sikre at virksomheten drives i samsvar med OECDs retningslinjer for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter i hele verdikjeden. I dette arbeidet gjennomgikk Bravida aktsomhetsprosessen knyttet til menneskerettigheter, skatt, rettfærdig konkurranse og antikorrupsjon.

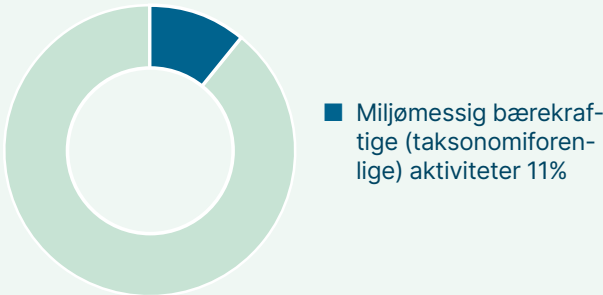
Gjennomgangen avdekket noen utviklingsmuligheter i kontrollpunktene i leverandørkjeden. Disse ble tatt tak i, og rutinene ble ytterligere forsterket i 2023.

Basert på kartleggingen mener Bravida at det finnes prosesser på plass for å sikre at virksomheten oppfyller kravene til minimumstiltak for beskyttelse. Les mer om hvordan vi arbeider med atferd og forretningsetikk under «Styring».

Omsetning

Omsetning

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H10 RAPPORTERING OM EUS TAKSONOMI FOR GRØNNE INVESTERINGER¹

Omsetning

Økonomiske aktiviteter	Budsjettår 2023		År		Kriterier for vesentlig bidrag					Kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade							Andel forenlig med taksonomikravene (A.1) eller omfattet av taksonomikravene (A.2) for omsetning, 2022	Kategorien Muliggjørende aktiviteter	Kategorien Omstillingsaktiviteter
	Kode	Omsetning	Andel av omsetningen, 2023	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minimumstiltak for beskyttelse			
A. AKTIVITETER SOM OMFATTES AV TAKSONOMIEN																			
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter																			
Overføring og distribusjon av strøm	4.9	968	3%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	Ja	Ja	Ja	Ja	2%	M	-	
Infrastruktur for jernbanetransport	6.14	402	1%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	1%	M	-	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr	7.3	219	1%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	-	Ja	-	Ja	1%	M	-	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av ladepunkter for elbiler i bygninger	7.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1%	M	-	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av instrumenter og apparater for måling, regulering og kontroll av bygningers energiytelse	7.5	944	3%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	-	-	-	Ja	2%	M	-	
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av teknologi for fornybar energi	7.6	657	2%	100%	0%	-	-	-	-	Ja	-	-	-	-	Ja	2%	M	-	
Omsetning av miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		3 190	11%													9%			
Herav muliggjørende aktiviteter		3 190	11%	100%	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9%			
Herav omstillingsaktiviteter		0	0%	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0%			

1 Linjer markert med grått skal ikke fylles ut i henhold til regnskapsprinsippet. Gjelder for alle tre tabeller.

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H10. Rapportering om EUs taksonomi for grønne investeringer, forts.

Omsetning, forts.

Budsjettår 2023	År		Kriterier for vesentlig bidrag							Kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade							Andel forenlig med taksonomikravene (A.1) eller omfattet av taksonomikravene (A.2) for omsetning, 2022	Kategorien Muliggjørende aktiviteter	Kategorien Omstillingsaktiviteter
Økonomiske aktiviteter	Kode	Omsetning	Andel av omsetningen, 2023	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minimums tiltak for beskyttelse			
A.2. Aktiviteter som omfattes av taksonomien, men ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige)																			
Overføring av strøm	4.9	-	-	-	-	-	-	-	-								1%		
Distribusjon av fjernvarme/-kjøling	4.15	330	1%	-	-	-	-	-	-								1%		
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr	7.3	337	1%	-	-	-	-	-	-								1%		
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av teknologi for fornybar energi	7.6	102	0%	-	-	-	-	-	-								0%		
Omsetning av aktiviteter som omfattes av taksonomien, men ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige) (A.2)		769	2%														0%		
Omsetning av aktiviteter som omfattes av taksonomien (A.1 + A.2)		3 959	13%														12%		
B. AKTIVITETER SOM IKKE OMFATTES AV TAKSONOMIEN																			
Omsetning av aktiviteter som ikke omfattes av taksonomien		25 598	87%																
TOTALT		29 423	100%																

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H10. Rapportering om EUs taksonomi for grønne investeringer, forts.

Kapitalutgifter

Budsjettår 2023	År			Kriterier for vesentlig bidrag					Kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade							Andel forenlig med taksonomikravene (A.1) eller omfattet av taksonomikravene (A.2) for omsetning, 2022	Kategori Muliggjørende aktiviteter	Kategori Omstillingsaktiviteter
Økonomiske aktiviteter	Kode	Kapitalutgifter	Andel av kapitalutgifter, 2023	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold			
A. AKTIVITETER SOM OMFATTES AV TAKSONOMIEN																		
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter																		
Kapitalutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		0	0%	0%	0%								0%					
Herav muliggjørende aktiviteter			0%	0%	0%								0%					
Herav omstillingsaktiviteter			0%	0%	0%								0%					
A.2. Aktiviteter som omfattes av taksonomien, men ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige)																		
Overføring og distribusjon av strøm	4.9	15	1%								1%							
Distribusjon av fjernvarme/-kjøling	4.15	4	0%								0%							
Infrastruktur for jernbanetransport	6.14	5	0%								1%							
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr	7.3	11	1%								1%							
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av instrumenter og apparater for måling, regulering og kontroll av bygningers energiytelse	7.5	14	1%								1%							

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H10. Rapportering om EUs taksonomi for grønne investeringer, forts.

Kapitalutgifter, forts.

Budsjettår 2023	År			Kriterier for vesentlig bidrag					Kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade							Andel forenlig med taksonomikravene (A.1) eller omfattet av taksonomikravene (A.2) for omsetning, 2022	Kategori - Muliggjørende aktiviteter	Kategori - Omstillingsaktiviteter
	Kode	Kapitalutgifter	Andel av kapitalutgifter, 2023	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minimumstiltak for beskyttelse		
Økonomiske aktiviteter																		
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av teknologi for fornybar energi	7.6	14	1%														1%	
Kapitalutgifter for aktiviteter som omfattes av taksonomien, men ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige) (A.2)		62	4%														6%	
Kapitalutgifter for aktiviteter som omfattes av taksonomien (A.1 + A.2)		62	4%														6%	
B. AKTIVITETER SOM IKKE OMFATTES AV TAKSONOMIEN																		
Kapitalutgifter for aktiviteter som ikke omfattes av taksonomien		1054	96%															
TOTALT		1116	100%															

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H10. Rapportering om EUs taksonomi for grønne investeringer, forts.

Driftsutgifter

Budsjettår 2023	År			Kriterier for vesentlig bidrag					Kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade							Andel forenlig med taksonomikravene (A.1) eller omfattet av taksonomikravene (A.2) for driftsutgifter, 2022	Kategori - Muliggjørende aktiviteter	Kategori - Omstillingsaktiviteter
Økonomiske aktiviteter	Kode	Driftsutgifter	Andel av driftsutgifter, 2023	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold			
A. AKTIVITETER SOM OMFATTES AV TAKSONOMIEN																		
A.1. Miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter																		
Driftsutgifter for miljømessig bærekraftige (taksonomiforenlige) aktiviteter (A.1)		0	0%	0%	0%											0%		
Herav muliggjørende aktiviteter			0%											0%				
Herav omstillingsaktiviteter			0%											0%				
A.2. Aktiviteter som omfattes av taksonomien, men ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige)																		
Overføring og distribusjon av strøm	4.9	2	3%											3%				
Distribusjon av fjernvarme/-kjøling	4.15	1	2%											1%				
Infrastruktur for jernbanetransport	6.14	1	2%											2%				
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivt utstyr	7.3	1	2%											2%				
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av instrumenter og apparater for måling, regulering og kontroll av bygningers energiytelse	7.5	1	2%											2%				
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av teknologi for fornybar energi	7.6	1	2%											2%				

INFORMASJON OM
BÆREKRAFT

Bærekraft i Bravida →

Bærekraftsstrategi →

Bærekraftsstyring →

Vesentlighetsanalyse →

Interessenter →

Miljø →

Samfunnsansvar →

Forretningsetikk og
styring →

Noter om bærekraft →

NOTE H10. Rapportering om EUs taksonomi for grønne investeringer, forts.

Driftsutgifter, forts.

Budsjettår 2023	År			Kriterier for vesentlig bidrag					Kriterier knyttet til ikke å forårsake betydelig skade										Andel forenlig med taksonomikravene (A.1) eller omfattet av taksonomikravene (A.2) for driftsutgifter, 2022	Kategori Muliggjørende aktiviteter	Kategori Omstillingsaktiviteter
Økonomiske aktiviteter	Kode	Driftsutgifter	Andel av driftsutgifter, 2023	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Begrensning av klimaendringer	Tilpasning til klimaendringer	Vann	Forurensning	Sirkulær økonomi	Biologisk mangfold	Minimums tiltak for beskyttelse					
Driftsutgifter for aktiviteter som omfattes av taksonomien, men ikke er miljømessig bærekraftige (ikke taksonomiforenlige) (A.2)		6	13%															12%			
A. Driftsutgifter for aktiviteter som omfattes av taksonomien (A.1 + A.2)		6	13%															12%			
B. AKTIVITETER SOM IKKE OMFATTES AV TAKSONOMIEN																					
Driftsutgifter for aktiviteter som ikke omfattes av taksonomien		42	87%																		
TOTALT		48	100%																		

